महाराष्ट्र राज्याचे क्रीडा धोरण, २००१
महाराष्ट्र स्पोर्टस् इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट प्लॅन अंतर्गत क्रीडा सुविधा निर्माण करणे-क्रीडा संकुल समितीच्या फेररचनेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः राक्रीधो-३०२०/प्र.क्र.१२५/क्रियुसे-१
मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई-४०० ०३२
तारीख : ३१ ऑगस्ट, २०२०

वाचा -

१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक राक्रीधो २००३/प्र.क्र. ११/क्रीयुसे-१, दि. २६/३/२००३.
२) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक राक्रीधो-२००३/प्र.क्र. ११/क्रीयुसे-१, दि. १६/१/२००४.
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक राक्रीधो-२००३/प्र.क्र. ११/क्रीयुसे-१, दि. १६/६/२००४
४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक राक्रीधो-२००३/प्र.क्र.११/क्रीयुसे-१, दि. १९/०९/२००५
५) शासन शुद्धिपत्रक्र क्रमांक राक्रीधो-२००३/ प्र.क्र. ११/ क्रीयुसे-१, दिनांक ७/१२/२००५.
६) आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांच्या कार्यालयाचे क्रक. क्रीयुसे/क्रीसंसमिती/२०२०/ का-९/४७६२, दि. ०१.०७.२०२० चे पत्र.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र स्पोर्टस इंन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट प्लॅन अंतर्गत राज्यात क्रीडा सुविधा निर्माण करण्याबाबतचा निर्णय, संदर्भ क्र. (१) येथील दि. २६/०३/२००३ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला. महाराष्ट्र स्पोर्टस इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट प्लॅन अंतर्गत तालुका स्तरावर तालुका क्रीडा संकुल, जिल्हा स्तरावर जिल्हा क्रीडा संकूल व विभागीय स्तरावर विभागीय क्रीडा संकूल तयार करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच, संदर्भ क्रमांक (२) येथील शासन निर्णय दिनांक १६/१/२००४ अन्वये, बृहन्मुंबई शहराकरीता जिल्हा /तालुका क्रीडा संकूल उभारण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुसार राज्यातील तालुका/जिल्हा/विभागीय क्रीडा संकूलांची निर्मिती करण्याकरीता क्रीडा संकूल समिती स्थापन करण्यात आली आहे. यानुषंगाने संदर्भ क्र. (३) येथील दि. १६.०४.२००४ च्या शासन निर्णयान्वये तालुका / जिल्हा / विभागीय क्रीडा संकुल समितीची तसेच संदर्भ क्र. (४) येथील दि. १९.०९.२००५ च्या शासन निर्णयान्वये मुंबई शहर जिल्हा क्रीडा संकुल समितीची रचना विहित केली आहे.

क्रीडा संकूल समित्यांच्या कामकाजाबाबत संदर्भ क्र. (५) येथील दि. ०७.१२.२००५ च्या शासन निर्णयान्वये मार्गदर्शक तत्वे विहीत करण्यात आली आहेत. त्यानुसार, क्रीडा संकुलाची

निर्मिती, क्रीडा संकूलाना निधी मुक्त करणे, क्रीडा संकूल तसेच साहीत्य सामुग्रीची देखभाल याबाबतची मार्गदर्शक तत्वे व निकष ठरविण्यात आले आहेत. त्याआधारे संबंधित संकूल समितीमार्फत क्रीडा संकुलाचे कामकाज पाहीले जाते.

क्रीडा संकूलाच्या वापराबाबत तसेच देखभाल दुरुस्ती व सुविधांचा विकास होण्याच्या दृष्टीने विभागीय व जिल्हा क्रीडा संकूल समितीची फेररचना करुन, संकुल समितीचे अधिकार, कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या व अन्य कामकाज याकरीता संबंधीत जिल्हयाचे पालकमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली विभागीय क्रीडा संकुल समिती व जिल्हा क्रीडा समिती याची फेररचना करण्याबाबत झालेल्या सविस्तर चर्चेनुसार, विभागीय /जिल्हा क्रीडा संकूल समितीच्या संरचनेत सुधारणा करण्याचा प्रस्ताव आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा कार्यालयाच्या संदर्भ क्र. (६) येथील पत्रान्वये शासनास सादर करण्यात आला आहे. यानुषंगाने निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

महाराष्ट्र स्पोर्ट्स इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट प्लॅन अंतर्गत राज्यात क्रीडा सुविधा निर्माण करणे या योजनेअंतर्गत विभागीय क्रीडा संकूल समिती व जिल्हा क्रीडा संकूल समितीची खालीलप्रमाणे फेररचना करण्यास शासन मान्यता देत आहे.

(१) विभागीय क्रीडा संकुल समिती

अ.क्र	**विभागीय क्रीडा संकुल समितीची सध्याची संरचना**		**विभागीय क्रीडा संकुल समितीची प्रस्तावित संरचना**	
१	२	३	४	५
१.	विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष	जिल्हयाचे पालकमंत्री	अध्यक्ष
२.	आयुक्त महानगरपालिका	सहअध्यक्ष	विभागीय आयुक्त	उपाध्यक्ष
३.	पोलीस आयुक्त	सदस्य	आयुक्त महानगरपालिका	सदस्य
४.	जिल्हाधिकारी	कार्याध्यक्ष	जिल्हाधिकारी	सदस्य
५.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.	सदस्य	जिल्हा पोलीस अधीक्षक	सदस्य
६.	अधीक्षक अभियंता (सा.बां.वि)	सदस्य	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.	सदस्य
७.	उप वास्तुशास्त्रज्ञ	सदस्य	अधीक्षक अभियंता (सा.बां.वि)	सदस्य
८.	उपसंचालक क्रीडा व युवक सेवा	सदस्य सचिव	उप वास्तुशास्त्रज्ञ	सदस्य

९.	विभागीय माहिती अधिकारी	सदस्य	उपसंचालक क्रीडा व युवक सेवा	सदस्य सचिव
१०.	जिल्हा क्रीडा अधिकारी	सदस्य	विभागीय माहिती अधिकारी	सदस्य
			शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)	सदस्य
			जिल्हा क्रीडा अधिकारी	सदस्य सहसचिव
	आमंत्रित सदस्य		**आमंत्रित सदस्य**	
१.	विभागातील प्रत्येक जिल्हयातील १ आमदार प्रतिनिधी/मा. मंत्री यांचे सहमतीने नियुक्ती करण्यात यावा.		विभागीय संकुल ज्या ठिकाणी असेल त्या मतदार संघातील विधानसभा सदस्य	
२.	महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद		महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य	
३.	मान्यताप्राप्त जिल्हा क्रीडा संघटनेचे प्रतिनिधी		मान्यता प्राप्त क्रीडा संघटना एकूण २ प्रतिनिधी	
४.	राज्य व राष्ट्रीय क्रीडा पुरस्कारार्थी		केंद्र शासनाचे पुरस्कारार्थी-अर्जुन/ द्रोणाचार्य/ राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार विजेते- एकूण २ खेळाडू	
५.	आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील खेळाडू		शिवछत्रपती राज्य पुरस्कार विजेते एकूण २ खेळाडू	
	आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.		आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.	

(२) जिल्हा क्रीडा संकुल समिती (मुंबई शहर क्रीडा संकुल समिती वगळता)

अ.क्र.	**जिल्हा क्रीडा संकुल समितीची सध्याची संरचना**		**जिल्हा क्रीडा संकुल समितीची प्रस्तावित संरचना**	
१	२	३	४	५
१	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष	जिल्हयाचे पालकमंत्री	अध्यक्ष
२	आयुक्त महानगरपालिका/ मुख्य अधिकारी(न.प.)	सदस्य	जिल्हाधिकारी	उपाध्यक्ष
३	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.	सदस्य	आयुक्त महानगरपालिका/ मुख्याधिकारी नगर पालिका	सदस्य
४	जिल्हा पोलीस अधीक्षक	सदस्य	मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.	सदस्य
५	कार्यकारी अभियंता सा.बा.वि.	सदस्य	जिल्हा पोलीस अधीक्षक	सदस्य

६	उपसंचालक क्रीडा सुवक सेवा	सदस्य	कार्यकारी अभियंता सा.बा.वि.	सदस्य
७	जिल्हा शिक्षणाधिकारी प्राथमिक	सदस्य	उपसंचालक,क्रीडा व युवक सेवा	सदस्य
८	जिल्हा शिक्षणाधिकारी माध्यमिक	सदस्य	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)	सदस्य
९	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य	शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)	सदस्य
१०	जिल्हा क्रीडा अधिकारी	सदस्य	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य
११			जिल्हा क्रीडा अधिकारी सदस्य सचिव	सदस्य सचिव

	आमंत्रित सदस्य	**आमंत्रित सदस्य**
१	स्थानिक खासदार,	-
२	स्थानिक आमदार, पालकमंत्री यांनी नामनिर्देश केलेले व मा. मंत्री क्रीडा यांनी समंत केलेले २ आमदार	जिल्हा संकुल ज्या ठिकाणी असेल त्या मतदार संघातील विधानसभा सदस्य
३	जिल्हा परिषद अध्यक्ष,	-
४	नगरपरिषद/महानगरपालिका अध्यक्ष/ महापौर	-
५	देशी खेळाचा मान्यता प्राप्त जिल्हा क्रीडा संघटनेचे समितीने नियुक्त केलेला प्रतिनिधी	मान्यता प्राप्त क्रीडा संघटना प्रतिनिधी एकुण २ प्रतिनिधी
६	विदेशी खेळाचा मान्यता प्राप्त जिल्हा क्रीडा संघटनचे समितीने नियुक्त केलेला प्रतिनिधी	
७	महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य	महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य
८	राज्य व राष्ट्रीय क्रीडा पुरस्कारार्थी १ प्रतिनिधी	केंद्र शासनाचे पुरस्कारार्थी- अर्जुन/ द्रोणाचार्य/राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार विजेते एकुण २ खेळाडू
९		शिवछत्रपती राज्य पुरस्कार विजेते एकुण २ खेळाडू
	आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.	आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.

३. **मुंबई शहर क्रीडा संकुल समिती**

अ.क्र.	मुंबई शहर क्रीडा संकुल समितीची सध्याची संरचना		मुंबई शहर क्रीडा संकुल समितीची प्रस्तावित संरचना	
१	२	३	४	५
१	विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष	मुंबई शहरचे पालकमंत्री	अध्यक्ष
२	अतिरिक्त आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगर पालिका	सह अध्यक्ष	अतिरिक्त आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगर पालिका	उपाध्यक्ष
३.	आयुक्त, मुंबई महानगर क्षेत्र विकास प्राधिकरण	सदस्य	आयुक्त, मुंबई महानगर क्षेत्र विकास प्राधिकरण	सदस्य
४	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर	सदस्य	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर	सदस्य
५	अधिक्षक अभियंता, सा.बा.वि.	सदस्य	अधिक्षक अभियंता, सा.बा.वि.	सदस्य
६	मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ	सदस्य	मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ	सदस्य
७	उपसंचालक, क्रीडा सुवक सेवा, मुंबई विभाग, मुंबई	सदस्य-सचिव	उपसंचालक, क्रीडा युवक सेवा, मुंबई विभाग, मुंबई	सदस्य-सचिव
८	जिल्हा क्रीडा अधिकारी, मुंबई	सदस्य-सहसचिव	जिल्हा क्रीडा अधिकारी, मुंबई	सदस्य-सहसचिव
	आमंत्रित सदस्य		**आमंत्रित सदस्य**	
१	स्थानिक खासदार,		-	
२	स्थानिक आमदार, पालकमंत्री यांनी नामनिर्देश केलेले व मा. मंत्री क्रीडा यांनी समंत केलेले २ आमदार		क्रीडा संकुल ज्या ठिकाणी असेल त्या मतदार संघातील विधानसभा सदस्य	
३	महापौर, बृहन्मुंबई		महापौर, बृहन्मुंबई	
५	देशी खेळाचा मान्यता प्राप्त जिल्हा क्रीडा संघटनेचे समितीने नियुक्त केलेला प्रतिनिधी		मान्यता प्राप्त क्रीडा संघटना प्रतिनिधी- एकूण- २ प्रतिनिधी	
६	विदेशी खेळाचा मान्यता प्राप्त जिल्हा क्रीडा संघटनचे समितीने नियुक्त केलेला प्रतिनिधी			
७	महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य		महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य	
८	राज्य व राष्ट्रीय क्रीडा पुरस्कारार्थी १ प्रतिनिधी		केंद्र शासनाचे पुरस्कारार्थी- अर्जुन/ द्रोणाचार्य/ राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार विजेते एकूण २ खेळाडू	
९			शिवछत्रपती राज्य पुरस्कार विजेते एकूण २ खेळाडू	
	आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.		आवश्यकतेनुसार इतर तज्ञ व्यक्तींना आमंत्रित करता येईल.	

२. विभागीय क्रीडा संकुल समिती व जिल्हा क्रीडा संकुल समितीच्या अध्यक्षांबाबत पुढील आदेशदेखील लागू राहतील.

मा. क्रीडा मंत्री ज्या मतदारसंघाचे लोकप्रतिनिधी/विधानसभा सदस्य असतील, त्यापेक्षा वेगळया जिल्हयाचे पालकमंत्री असतील अशा परिस्थितीत, ते ज्या जिल्हयाचे पालकमंत्री आहेत, त्या जिल्हयाच्या जिल्हा क्रीडा संकूल समितीचे आणि ते ज्या मतदारसंघाचे लोकप्रतिनिधी/विधानसभा सदस्य आहेत, त्या जिल्हयाच्या जिल्हा क्रीडा संकूल समितीचे अध्यक्ष राहतील, त्याचप्रमाणे सदर मतदारसंघ ज्या महसूल विभागात येतो, त्या महसूल विभागाच्या विभागीय क्रीडा संकूल समितीचे अध्यक्ष राहतील.

३.१ विभागीय क्रीडा संकुल समिती, जिल्हा क्रीडा संकुल समिती तसेच मुंबई शहर क्रीडा संकुल समिती यांच्या कामकाजाबाबत, क्रीडा संकुल वापराबाबत व अन्य बाबी या संदर्भात शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी विहित केलेली मार्गदर्शक तत्वे, निकष व अन्य आदेश लागू राहतील.

३.२ विभागीय/जिल्हा/मुंबई शहर क्रीडा संकुलाचे कामकाज विहित वेळेत होण्याच्या अनुषंगाने पालकमंत्री यांच्याशी सातत्याने समन्वय साधून कामकाज पार पाडण्यासंदर्भात संकूल समितीच्या सदस्य सचिवांनी दक्षता घ्यावी.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००८३११७४८२६३७२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Swati Madhukar Nanal

Digitally signed by Swati Madhukar Nanal
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=School Education and Sports Department, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=82e1d6f07c5cabf5884958ee70015d36b35b2c07e9700fe62cba2439a81b4be4, cn=Swati Madhukar Nanal
Date: 2020.09.02 11:55:14 +05'30'

(स्वा. म. नानल)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
४. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव.
५. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव.
६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद यांचे सचिव.
७. सर्व मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
८. सर्व विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा.
९. सर्व विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद.

१०.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
११.अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२.सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१३.सर्व विभागीय आयुक्त (महसूल)
१४. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे.
१५.सर्व विभागीय उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा (आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांच्यामार्फत)
१६.सर्व जिल्हा / तालुका क्रीडा अधिकारी (आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांच्यामार्फत)
१७.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/ २, मुंबई/ नागपूर.
१८. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) महाराष्ट्र १/ २, मुंबई/ नागपूर.
१९.अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, (क्रीयुसे - २, क्रीयुसे -३)
२०.निवडनस्ती, क्रीयुसे-१.